

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 6
Negyedévre 2 50
Egy hónapra 1
Egyenlő árú 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többes
hirdetések alkuzsárat jutányos áron vételnek föl. Bélyegdíj má-
den külön beiktatásért 30 kr.

Rabsegélyző egylet Debreczenben.

Debreczen, máj 9.

Közel állunk immár a városunkban egy idő óta hangoztatott eszme megvalósításához, közel állunk ahhoz, hogy létesüljön, több magyar város példájára, Debreczenben is egy rabsegélyző egylet. Olvassa el mindenki az alább következő **Felhívást**, melyet, mint az ezen ügyet előkészítő bizottság, városunk kiváló jogásza állítottak egybe, s mindenki látni fogja a nemes, a fontos célt, mely felé ezen alakulandó egylet törekedni fog. Folyó hó 19-e egy új időpontot fog megjelölni városunk társadalmi életének humanitárius törekvései között. E naptól kezdve a jótékonyágnak egy új forrása egy új medret fog törni magának e város társadalmában.

Nagy érdeklődéssel nézünk ezen gyűlés elé, s reméljük, hogy azon városunk legjobbjaival fogunk találkozni. A felhívás következő:

Felhívás!

Az állami élet valamennyi feadatának helyes megoldása ma már nem nélkülözheti a társadalom közreműködését. Ezt a közreműködést az állam legmagasabb, de egyúttal legnehezebb kötelességének, a büntető igazságszolgá-

tásnak teljesítésében, évtizedekig tartó küzdelem után, maga a törvényhozás biztosította.

Az állam büntető hatalmának gyakorlásában ezentúl részt veszen a társadalom is, mely ekként nemcsak az államnak segít hivatása teljesítésében, hanem egyúttal közvetlenül beáll a csatasorba, a saját védelmére alkotott büntető törvények ellen a saját ellenségei részéről folyó örök háborúban.

Egyoldalú munkát végezne azonban társadalmunk, ha megelégednék a törvény által reá rótt nemes és terhes kötelesség teljesítésével. Az állam büntető hatalma a társadalom védelmét nemcsak az ítélkezés, de az ítéletek végrehajtása, a tulajdonképeni büntetés által gyakorolja, tehát a társadalom e téren egész munkát csak akkor végez, ha az államot ebben a működésben is táogatja.

Hogy a büntetés céljának megfelelően s ezzel a megzavart jogrend nemcsak az elkövetett rossz megtorlása, de a bűnös megjavítása által is lehetőleg helyreálljon s hogy a büntetés ezen célján túl ne menjen s ez által a kívánt és szükséges eredmény helyett romboló hatással ne járjon: az állam a maga törvényes hatáskörében és a rendelkezésére álló törvényes eszközökkel nem fejtheti ki mindazt a tevékenységet, a mely a társadalmat és nemzetet még a büntetés után is fenyegető veszedelmek elhárítására és egyben a bűnös

büntetésével az ártatlanokat érő szenvedések enyhítésére elegendő.

Az elítelt mögött bezárulnak a börtön ajtajai. Feleségének, apró gyermekeinek hangos jajsáva kíséri. A bűnös elveszi büntetését, de ezek nem vétettek senkinek és mégis őket éri a büntetés súlyának nagyobb s jóformán elviselhetetlen része. A bűnös egészséges lakáshoz, ruházathoz és táplálékhoz jut; ártatlan családja azonban sokszor megvan fosztva a mindennapi száraz kenyértől is; gyakran hajlék és munka, vagy a munkához való erő nélkül ki van dobva a nyomor ezernyi gyötrelmének. És lesz a nyomor, megannyi új bűnnek termékeny melegágya. Elbukik, vagy másként nyomorultul elpusztul az elhagyatott anya, a társadalom megannyi új veszedelmes ellensége nő fel a testi ápolás és erkölcsi nevelés minden jótéteménye nélkül csavargó gyermekekben; vagy pedig ezerszámra hullanak el ezek is, kikből pedig az öntudatos társadalmi segély a nemzeti erő gyarapítására hasznos és hálás polgárokat nevelhetne.

Az elítelt bűnös zárkájában talán magába száll. A töredelmes megbánás megkezdő újja teremtő munkáját. A magába mélyedő durva lélek felismeri romlásának forrását s a minék hiánya, a minék utálata bűnbe kergette, a tudás és munka lassanként legforróbb vágya lesz enyhítés után sóvárgó lelkének. Az állam a büntetés végrehajtásában álta-

Epizódok Munkácsy életéből.

Bereg megyében, a Beszkid alján, Munkácscon született 1844. febr. 20-án Munkácsy Mihály, német nevű, kincstári hivatalnok család ölen. Apai ősei Sóváron és Bártfán voltak sőtisztek; apja is sőtiszt volt Munkácscon és **L i e b L e ó** Mihálynak hívták. A **M u n k á c s y** nevet festő pályája kezdetén vette föl s mikor már azt művésztévé világhírűvé tette, királyunktól megkapta hozzá a magyar nemességet is. Anyját **R ö c k C e c í l i á n a k** hívták. A szegény hivatalnok családnak 5 gyermeke volt: 4 fiú és 1 leány; köztük sorban harmadik a mi **M u n k á c s y** Mihályunk. Korán jutott árvaságra. Előbb anyját veszítette el, apja megházasodott ismét; de a **k s L i e b M i s k a** alig volt még 6 éves, a mikor apja is meghalt s egészen árván maradt. Apja halálakor különben már Miskolcon laktak, de onnan is elköltöztek egy időre, a forradalom alatt, a mikor az oroszok betörték az osztrkok segítségére.

A kis Miska gyerek szerette kavicsokkal teli szedni a zsebeit az utcán. Valóságos szenvedélye volt ez, pedig sokszor kikapott érte, mert biz az nem igen használt a nadrágjának. Az apja szigorúan megiltotta neki ezt a mulatságot, de hát az ilyen apró bűnökről csak olyan bajos leszokni, akár a nagyob-

bakról. Nem használt ellene a vessző se. — Egyszer, éppen délelőtt, az asztal körül ültek, Miska az apja mellett, midőn megcsörrentek zsebeiben a kavicsok.

— Fordítsd ki a zsebeidet, te gyerek! — parancsolt rá az apja.

Nagy busan előszedte hát a kavicsokat s kirakta sorjában az asztalra. Apja mélyen a szeméi közé nézett és komoran így szólt hozzá:

— Edd meg azonnal!

Hogy megrémült . . . Arra gondolni sem mert, hogy meg ne tegye, amit az apja parancsolt neki. Megeszi a kavicsokat, meg, de hogyan? . . . Apja fogta a legnagyobbat s oda adta neki, hogy tessék, lásson hozzá. Ő próbálta is, de a kavics nem fért a szájába, bármily keservesen erőlködött.

— Csak rajta, rajta! Siess!

Végre is hát sirva fakadt, mire apja, látva benne a jó szándékot, hajlandónak nyilatkozott egy ünnepélyes ígretben kiegyezni vele még egyszer, de utoljára. A kavicsot az apjának kellett kivennie a szájából, úgy bele-szorult erőlködése közben.

— Tehát ígerek, hogy soha többé, egy árva kavics nem sok, de annyit se teszel a zsebedbe?

— Soha! — ígerte a gyerek zokogva, soha!

Hogy gyermekkorában is mennyire ki volt benne fejlődve a művészi érzék, a színek iránti szeretete, mutatja a következő jellemző két eset, melyet később ő maga beszélt el.

Őt szótendős lehetett, mikor az iskolába kezdett járni Miskolcon. Apja szobájában egy nagy pipatórium állott. A kis Miska gyerek egy szép tajtékpipára áhítozott, a pipa már sárgulni kezdett s apja nevének kezdő betűi voltak ráfaragva; a pipa nyaka habosbarna színben játszott. Ő, de szép szín, mi yen szép forma — gondolta a gyerek.

— Nem akartam én a nagy tajtékpipából pőfékelni — beszéli Munkácsy — a formája hódított meg s a színe csábított el. — Igen bizony, itt a csirája az én két legjellemzőbb tulajdonságomnak.

A hányzor csak közelébe juthattam annak a pipának, mindannyiszor megcsirógattam meg is csókoltam, s biz én elloptam volna, ha jól eltudtam volna dugni mondta a mester.

Atyja szobájában függött a falon egy acél metszet.

— Az tartott engem állandóan lázban — beszélté később a mester. — A metszet egy lovas legényt ábrázolt. Hogy kísértett! Szerettem volna közelről látni s arra gondoltam, hogy én is rajzok olyat. Magasan

lános czélok követvén, az elítelt egyéniségére külön-külön elégendő gondot nem fordíthat. Hány csüggedő nem találva meg az epedve várt mentőkezel, visszasülyed a bűnnek örök sötétségébe s ha a kiszabott idő elteltével megsza- badulván, csak övéi pusztulását s a világ megvetését látja, új meg új bűncselekmények elkövetésével bizonyítja ama szomorú tapasztalat igazságát, hogy egymagában a szabadság esztés-büntetés végrehajtása, a jogrend helyreállítására még nem elegendő.

A másik bűnös lelke a javulás iránt fogékonyabb, kevesebb és gyengébb eszköz is új emberré tereintette. A legüdvösebb elhatározásokkal tér vissza a szabad polgári életbe. Dolgozni kíván ezentul és becsületes munkával akarja kiengesztelni a megsértett társadalmi rendet. De ez támogatás helyett elfordul tőle. Hiába kopogtat a műhelyek ajtaján, az zárva marad előtte. A szerencsétlen már vissza volna adva önmagának, embertársainak, de ezek visszadobják őt a bűnbe, melynek örvényéből, mint borzalommal látja, nincsen többé menekvése. Elkéseredve esküszik bosszút végső kétségbeesésében a kéllehetetlen társadalomnak, mely ime maga tette őt ismét, mindenre elszánt ádáz ellenségévé.

Mindezen esetekben a társadalom mulasztotta el, hogy az állam büntető hatalmának védelmét kiegészítse.

Arra vállalkoztunk, hogy e nemes város és vidékének társadalmát e mulasztások és azok fenyegető veszedelme iránt figyelmessé tegyük és ha figyelmeztetésünk, amiben nem kételkedünk, kellő viszhangra talál, a hozzánk csatlakozókkal a debreczeni rabsegélyző-egyletet elsősorban az elítéltek családjának s különösen gyermekeinek a nyomor és

bűn ellen való védelme, továbbá a tudatlan és munkakerülő elítélteknek való- lás-erkölcsi nevelése és hasznos ismeretekre való tanítása, végül a megjavult bűnösöknek a becsület utján való megtartása céljából megalakítjuk.

Kevés anyagi áldozattal és inkább buzgó erkölcsi támogatással jár célunk megvalósítása. A művelt külföldön s hazánkban is úgy a fővárosban, mint több nagyobb vidéki városban rendkívüli eredményeket tudnak a hasonló egyesületek felmutatni. S a mikor a t. Czimet a folyó évi május hó 13-án délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében tartandó alakuló gyűlésre ezennel meghívjuk, meg vagyunk róla győződve, hogy már ezen első lépésünk sikere biztosíthat bennünket arról, hogy szeretett városunk társadalma sem fog a saját védelmének helyes felfogásában s az ezzel egybekötött legnemesebb s egyuttal leghasznosabb jótékonyosság gyakorlásában más városok társadalma mögött elmaradni.

Debreczen, 1900. évi április hó 20.

Az előkészítő bizottság.

Az állatorvosi szolgálat államosítása.

A képviselőház közigazgatási bizottsága Horánszky Nándor elnöklésével tegnap ülést tartott, melyen a kormány részéről Széll miniszterelnök és Darányi miniszter a földmívelésügyi miniszterium részéről Kiss Pál államtitkár és Lestyánszki miniszteri tanácsos voltak jelen, tárgyalás alá vette az állatorvosi közszolgálat államosításáról rendelkező következő törvényjavaslatot:

Törvényjavaslat

az állatorvosi közszolgálat államosításáról.

I. Általános határozatok.

1. §. Az állatorvosi közszolgálatot a jelen

törvény és a végrehajtása iránt kibocsátandó rendelet által megállapított módon és hatáskörrel magyar királyi állatorvosok látják el és pedig:

a) az I. fokú állategészségügyi hatóságoknál: »Járási, illetőleg városi m. kir. állatorvos«;

b) a II. fokú állategészségügyi hatóságoknál: — »Törvényhatósági m. kir. állatorvos«;

c) Fiume városban és kerületében: »Fiumei m. kir. állatorvos«.

d) A magy. kir. állategészségügyi hivataloknál, m. kir. belépő állomásokon az oda kirendelt m. kir. állatorvosok.

A magyar kir. állatorvosi személyzet és működése feletti felügyeletet pedig szintén az ezen törvény és a végrehajtása iránt kibocsátott rendelet által megállapított módon és hatáskörrel »Magyar kir. egészségügyi felügyelők« teljesítik.

E rendelkezések azonban nem érintik a törvényhatósági városoknak és a községeknek azt a jogát, illetve kötelezettségét, hogy azon helyi állategészségügyi vagy állattenyésztési és ezzel kapcsolatos teendők ellátására, a mely teendők a jelen törvény által az állami állatorvosok hatáskörébe nem utaltatnak, továbbra is külön állatorvosokat, illetőleg a fennálló szabályok szerint minősített állategészségügyi szakértőket alkalmazzanak.

2. §. Budapest székes fővárosban az állatorvosi szakteendők ellátására nézve továbbra is az 1888. évi VII. törvényekkel határozottak maradjanak érvényben, kivéve az ott tartandó állatvásárokon és állatkialakításokon szükséges állatorvosi szakteendőket, a melyeket kizárólag a m. kir. földmívelésügyi miniszter által oda kirendelt m. kir. állatorvosok végzik.

Ez állatorvosok szolgálati szabályzatát Budapest székes főváros törvényhatóságának előzetes meghallgatásával a m. kir. földmívelésügyi miniszter állapítja meg.

3. §. A fenn felsorolt állami közegeket a m. kir. földmívelésügyi miniszter nevezi ki s azok szolgálati beosztása iránt intézkedik.

4. §. M. kir. állatorvossá csak az nevezhető ki, a ki a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. tczikk 1. §-ában előírt kellekben kívül állatorvosi oklevéllel bír

függőt, agaskodva se tudtam elérni. — Egyszer aztan nem bírtam ellenállni a kísérletnek. Rakásra hordtam széket, sámlit s felbágtam a tetéjére. Mar el is értem a kőpet a midőn az aruló alkotmány megingott s en lezuhantam. A kép a fejemre esett, az ajkam összehasogatta az üveg.

A könyvekkel azonban nem valami jó barátságban volt. De iskolába kellett mennie, ha törött, ha szakadt. — Szegény jó a yámnak az volt a szándéka, hogy minden tekintetben komoly nevelésben részesítsen bennünket, de hej — írta a mester később — csak a kezdet kezdetén viselhetett gondot reánk. Két idősebb testveremnek több jutott az apai gondviselésből, én nagyon fiatal voltam, mikor teljesen árván maradtunk.

Apját nagyon szerette, bár szigorú nevelésben részesítette a fiatal gyereket. Egyik lamaloni levélben apja halálát beszéli el Munkácsy.

— Egy napon mindnyájunkat ágya köré hivatott. Soha, soha nem fogom elfelejteni ezt a jelenetet, bár akkor nem értettem eléggé mélységes jelentőségét. Letérdeltem ágya köré, megáldott bennünket egyenként s most mikor ezt írom, úgy érzem, mintha a fejemen volna sovány keze és hallom is beszélni őt, látom fejét a párnába süppedve. . . Édes jó apám! . . .

Másnap azt mondták nekem: meghalt az apád, Miska!

1851-ben, egy évvel halála után nagybátyja, Reök István ügyvéd vette magához Miskát s Békés-Csabara vitte. Reök István szigorú, eszes ember volt s nem egyszer érezte nagybátyja szigorát a fiatal gyerek.

— Eleinte a térdére támaszkodtam, szerettem babrálni a haloköntőse bojtjaival s az ujjamra akartam fűzni a kék füstkarikákat, melyeket nagyon ügyesen tudott fűjni. De bezzeg hamarosan tapasztaltam, hogy nem jó olyan nagyon közel lenni hozzá, mert biz, ha másképp nem akart menni, meg-megrázta a fülemet. Később annyira félttem tőle, hogy a mint összeráncolta zemeit, a fülem körül kezdtem babrálni, hogy azonnal parirozhasssam a büntetést s azonnal elfelejtettem azt is, a mit tudtam, főként, ha számokról volt szó. — Ezeket írja később a mester.

Hogy lett Munkácsi asztalosinas.

A kis Miskával folyton kevésbé voltak megelégedve tanító s nagybátyja komolyan aggódni kezdett a fiu jövője miatt. Azt se látta barátságosan, hogy a Miska gyerek milyen barátságosan él a házában lakó szabó inasaival. Hiába korholta őt nagybátyja.

— Lásd Miska, — mondá neki nagybátyja — én szegény ember vagyok, de a rajtam levő kabátot is eladom, hogy kitanítatbassalak, csak azt mond meg, mi akarsz lenni?

Természetesen azt várta, hogy Miska az orvosi, ügyvédi vagy hivatalnokai pályát fogja választani. A fiu azonban bátyja nagy meglepetésére azt válaszolta, hogy ő szabó szeretne lenni. Reök István nem egyezett bele, nem mintha az iparos pálya ellen lenne kifogása, csak a szabóság ellen volt kifogása.

— Ha iparos akarsz lenni, akkor légy lakatos, gépész, asztalos vagy másféle mesterember.

— Hát akkor asztalos leszek — válaszolt határozottan hangon a fiu.

Igy lett belőle asztalosinas 1855-ben.

L a n g i Mihály asztalosmester azután megegyezett a nagybácsival, mely szerint Reök évenként tizenkét pengő forintot s négy zsák tiszta búzát fog adni s ezért Langi mester három és fél év alatt embert nevel Miskából. Bár az asztalosmester megjegyezte, hogy »urfiakból bajos becsületes embert faragni«.

Munkácsy utoljára itthon.

Hazajött. Utoljára . . . a milleniumi kiállításra.

Odakinn tavaszi hangulat boldogsága volt, lelkében az elhomályosultság, a fáradság . . .

Az első két nap izgalmait elég nyugodtan viselte. Derült, beszédes volt, csak L o t z sorsa bántotta, a ki akkor betegen feküdt.

A z e c e e H o m o i s megérkezett.

Jól esett csüggedt lelkének, hogy ismét magyar szót hall maga körül.

De mikor a kép fel volt állítva, mintha egyszerre b. borult volna ismét kedélye. Naponta többször kiment a kép-pavillonjába s úgy gondolatban dolgozott rajta. A megnyitás már fáradsztotta. Fájta a feje, szédült, üdözték a sok sötét gondolatok, a melyek már Párisban győriörték.

Egy este, a mint a pavillon zászlóját megpillantotta, így szólt: »Akkor lesz majd publikum, ha odatűzik a fekete zászlót.«

Egy nap Berczik Árpádhoz volt meghíva. A nagy társaságban ott volt dr. Laufenauer professzor. A mester barátai hívták meg.

És a mester ismét felvidült a nagy tár-

és két évi gyakorlat után az állatorvosi tisztviszsgát sikerrel letette.

A m. kir. földművelésügyi miniszter az ideiglenes kinevezéstől számítva kivételesen legfeljebb két évi határidőt engedélyezhet az állatorvosi tisztviszsga létételére.

Az utóbbi esetben a tisztviszsga eredményéhez képest az illető állatorvos vagy állásában végleg megerősítendő, vagy pedig ideiglenes jellegű alkalmazásától felmentendő.

Azok az állatorvosok, akik a jelen törvény életbeléptét közvetlenül megelőzőleg legalább 5 évi közszolgálatban állottak, állatorvosi tisztviszsgai minősítés nélkül is végleg kinevezhetők m. kir. állatorvossá.

5. §. A m. kir. állatorvosok közül:

a) a m. kir. állategészségügyi felügyelő a VI.,

b) a m. kir. állategészségügyi felügyelők a VII.,

c) a m. kir. főállatorvosok a VIII.,

d) a m. kir. állatorvosok a IX.,

e) a m. kir. állatorvosok a X., végre

f) a m. kir. segédállatorvosok a XI. fizetési osztályba soroztatnak,

g) a m. kir. állatorvos gyakornokok segélydjára nézve pedig az 1893. IV. tc. 11. §-ának rendelkezései irányadók.

6. §. A m. kir. állatorvosok helyszíni kiszállással teljesített működésének díját, a mennyiben a kiszállás közérdekből történik, az államkincstár, a mennyiben pedig a kiszállással egybekötött működés magánfél érdekében vált szükségessé, az illető magánfél viseli.

E díjak, ugymint vizsgálati és napdíjak, valamint az utiköltség mérvét a m. kir. földművelési miniszter rendeleti úton állapítja meg.

Ha az a kérdés válik vitássá, hogy a m. kir. állatorvosok ezen kiszállás költségeit ki tartozik megfizetni, így esetben az alispánnak, illetőleg törvényhatósági városokban a tanácsnak, Fiume város és területére nézve a fiumei m. kir. tengerészeti hatóságnak II. fokban hozott határozata ellen a közleg. bírósághoz intézendő panasznak van helye.

7. §. A m. kir. állatorvosok számát, működésének területét és azok székhelyét, az illető törvényhatóságok meghallgatása után, a m. kir. földm. miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg állapítja meg.

saságban. A tudós professzor pedig figyelte a lelki állapotát, a nélkül, hogy a mesternek legcsekélyebb sejtése lett volna, hogy azok a barát-ágos beszélgetések, ügyesen leplezett provokációk egy-egy művészi kérdésre, étvágyára, alvasára stb. mind arra vonatkoznak, hogy még biztosabb anyagot adhassanak ama szomorú ítélet kimondására, a melyet már akkor mindenki tudott.

Maga ötleteiből kéri fel a tudós egyetemi professzort, hogy vizsgálja meg.

És másnap már sorra vizsgálja Laufenauer doktor, a mester minden egyes idegét. Nézi a térdreflexet, felemeli karjait... s a mester megtántorog...

— Fő a pihenés, kedves mester — hangzik a professzor szomorú intelve.

Barátai, tisztelői mindent elkövettek, hogy a mennyire lehet, elvonják gondolatait azokról a sötét képzelmekekről. Titkára, Rózsa Miklós, állandóan mellette volt a felolvasással igyekezett szórakoztatni a mestert. Barátai, amikor csak szeret lehettek s a menyire a kimelet megengedte, körülötte voltak.

Hiába!... Bucsuzott az emlékeitől, művészi terveitől, önmagától. Az a sötét ány, biztos szárny-suhanással közelgett, hogy megbénítsa lelke zsenijét, összetörje nemes szívét s növelje fájdalomunkat...

Azután, végigjárta a keserves kálváriát! Bädenből Kulpachra, onnan Godesbergbe, majd az endenichi síralomházba, ahol befejezte a kálvária fájdalmas útját.

Meghalt!... S most itt hon van!

A törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsú városok, illetőleg azok közül elsőfokú hatósággal bíró kerületei (külterkei), valamint a nagyobb területű állattenyésztéssel vagy állatforgalommal bíró s a m. kir. földm. miniszter által a belügyminiszterrel egyetértőleg kijelölendő községek, helyek és allomások önmagukban képeznek egy-egy állatorvosi kerületet.

Folyt. köv.

Debreczen, május 9.

A főrendiház ülése. Tegnap — május 8. — a főrendiház V. a y Béla báró elnökléte alatt ülést tartott, a melyen Tiszta István és Almásy Dénes grófok tagsági királyi meghívót kértek. Degefeld Schomburg Vilmos grófot ragalmazás vádjá miatt kikértek. A kérelmet átadták a mentelmi bizottságnak. Ezután megválasztották a delegációt a következőképpen:

Rendestagok: Apponyi Lajos gróf, Bohus Zsigmond báró, Brankovich György érsek-pátriárka, Cziráky Antal gróf, Ernuszt Kelemen, Esterházy Miklós gróf, Gáll József, Harkányi Frigyes báró, Keglevich István gróf, Kussevitz Szvetozar horvát-szlavon-dalmatörországi főrendi képviselő, Lukács Antal, Nikolics Fedor báró, Pallavicini Ede ögróf, Rudnyánszky József báró, Samassa József egri érsek, Szapáry Gy. gróf, Széchenyi Imre gróf gróf, Széchenyi Mánó gróf, Wodianer Albert báró, Zichy Ágost gróf.

Pótlagok: Firczak Gyula püspök Laszkáry Gy. Széchenyi Bertalan gf. Eszterházy János gróf. Károlyi Imre gróf. Keglevich Oszkár gróf horvát-szlavon képviselő.

Az ülés a jegyzőkönyv hitelesítésével már fel tizenkét órára véget ért.

Azonban a főrendiház ma — máj. 9. — is tart ülést a képviselőháztól átküldött törvényjavaslatok tárgyalása céljából.

A Reichsrath ülése.

Az osztrák képviselőház hosszú kényszer-szünet után tegnap — Maj. 8. — csakugyan összejött, és megartotta ezidő szerint első ülését. Ez ülésen azonban nem mutatkozott valami nagy érdeklődés, s a karzat is csak mérsékeltlen volt látogatva. A jelenlévők kíváncsian várták a minisztérium belepését, mert híre járt, hogy Körber miniszterelnök nyomban az ülés megnyitása után beszédet fog mondani.

Ez a korai fölszólalás ellenkezik az eddigi szokással, de abban leli magyarázatát, hogy negyvenolc cseh képviselő, 2758 kérvényhez kíván szólni s indítványt beterjesztetni, a miből azt kell következtetni, hogy a csehek már ma megkezdik a legélesebb obstrukciót. Nyomban az ülés megnyitása után azonnal fölemelkedett Körber. A képviselők körülötte csoportosultak s mindenki kíváncsian leste programmszerű nyilatkozatát. Körber beszédének veleje a következő:

— Az állami költségvetés kivételével nem szokás, hogy a kormány már a benyújtásnál megokolja javaslatát. A kormány most más eljárást követ, a minek az az oka, hogy a tárgy rendkívül fontos, s a pillanat rendkívül komoly. Ezek a javaslatok arra vannak hivatva, hogy mely nyomot hagyjanak birodalmunk történetében. Önök elhihetik nekünk, hogy nagy küzdelmünkbe került a javaslatok összeállítása s hogy ezt a lépést a Ház, a birodalom népei es lelkiismeretünk előtt való teljes felelősségünk tudatában csakis azért tesszük meg, hogy komoly kísérletet tegyünk a belső béke helyreállítására.

Körber ezután röviden érintette a békeltető konferencia működését s így folytatja:

— Magában a konferenciában eltértek a nézetek s nem lehetett remélni, hogy a tárgyalás kielégítő eredményre vezessen. Ez az oka annak, hogy a kormány az egyetlen, számára még megmaradt utra tért. Jól tud-

juk, hogy legjobb igyekezetünk mellett sem közelíthetjük meg eléggé az öszes pártok kívánságait, de hát ezért megfelelhetünk-e a saját lelkiismeretünk előtt, hogy veszedelembé döntjük magat a parlamentárizmust? Azt hiszem, hogy erre a kérdésre nemmel kell válaszolnom és ezért fordulok különösen azokhoz, akik a nyelvillongásban nincsenek közvetlenül érdekelre és akik annyira megóvták elfogulatianságukat, hogy az állam-eszmének is megadják a maga jogát, hozzájuk fordulok, mint elfogulatlan félhez s arra kérem őket, hogy igyekezzenek a versengőket kibékíteni s támogassák a kormányt abban az igyekezetében, hogy ezt a hosszú harcztot minden rendelkezésére álló eszközzel befejezhesse.

A miniszterelnök azután rátért a politikai helyzetre s így folytatta beszédét:

— Ez az alástalan állapot immár három esztendeje tart de meg fogják engedni, hogy azt a kérdést vessem föl, vajjon ez az állapot csak a legcsekélyebb hasznot is hozta-e a birodalomnak? Hiába kutatom, bármerre fordulok, mindenütt az egyre aggasztóbb karakterű nehézségeket látom. Oly állapotok ezek, a melyeknek csak az állam ellenségei örülhetnek. Ausztria fiait és barátjait ellenben a legnagyobb szomorúsággal vannak eltelve. Ez a kormány nem pártkormány E kormány előtt csak egy gondolat: az osztrák államesszme lebeg. Ez a kormány csak egy célt tűzött maga elé, azt, hogy Ausztria valamennyi népének igazságot és jogot szolgáltasson.

Főkiáltás a csehek padjain: Legfelsőbb német engedelemmel!

Az elnök: Csendet kérek, uraim!

Körber miniszterelnök: A hol az állam megtámadhatatlan jogáról, erejének kifejtéséről es hatalmi állásáról van szó, ott a kormányak kérhetetlennek kell maradnia, s akármilyen történet is, ezekben a kérdésekben a kormány nem tártá a határt. A kormány javaslatának elkészítésénél e program keretében elment a lehetőség határáig. (Zajos közbekiáltás a cseh padokról.) Végeztül azzal a kéressel fordulok el a tisztelt Házhoz, hogy a beterjesztett javaslatot mielőbb tárgyalni sziveskedjék, s hogy ezzel Ausztria népeinek a béke kapuját megnyithassuk. Még csak egy megjegyezni valóm van: A tisztelt Ház joggal kérdezheti a kormánytól hogy mit szán a kozik tenné, ha javaslatát nem koronázza a kívántsiker? Erre a kérdésre nyomban válaszolok: Minden erőmet annak fogjuk szentelni, hogy az alkotmányos életet fönntartsuk és hogy a kormányt megillető hatalmak közül csupán azokkal fogunk élni, a melyek az állam fönntartásának és igazgatásának szempontjából okvetlenül szükségesek.

Nekem még a legkiméletlenebb támadásoknak kitett alkotmányosság is sokkal becsesebb és drágább, mint a törvényhozásnak oly formájához való visszatérés, a mely a népeket a közreműködésből kirekeszti és az erőket szétforgácsolja. A kormány nem szolgáltat s nem fog szolgálatotni okot arra, hogy a parlament megszakítsa alkotmányos munkásságát s ezért reméli, hogy számos nagy nehézség mellett is sikerülni fog üdvös munkásságát kifejtteni s legyenek meggyőződve, hogy mi ezt a munkásságot minden erőnkkel és legjobb tehetségünkkel elő fogjuk mozdítani. (Zajos helyeslés balfelel.)

A miniszterelnök beszéde után a beérkezett iratok fölolvastása következett. A csehek már itt megkezdtek az obstrukciót s minden egyes fölolvastott kérvényhez több névszerint való szavazást indítványoztak de elkezdtek a botránycsinálást is.

A háboru.

Az angolok folytonosan haladnak előre; A burok egész hadereje Kroonstadba vonult vissza, de nem valószínű, hogy itt marad mert Roberts Smaldeelből kelet felé keres utat

ahol sikk a vidék s ahol a burok az aránytalanul túlnyomó számu angolokkal alig állhatnak szembe. Visszaérnek tehát a burok Transzvál határára a Vaál folyóhoz, a melynek egész folyása mentén nagy hegyek emelkednek. Ezt a folyót második Tugelavá változtathatják a burok, ha többen volnának. A most harczó burok számát a legújabb jelentések harmincz vagy legföljebb harminczötezerre teszik. De ez a harminczötezer is rendkívül szét van szórva. Mafekingnél van 2—3 ezer, Transzvál délnyugoti sarkában szintén vagy háromezer. Natáiban 6—7 ezer, Oránsban bennszorult vagy négyezer, úgy hogy az a haderő, melynek Roberts ötvenhatezer főnyi seregével meg kell küzdenie, alig lehet több tizenötezer embernél. Ez a körülmény elkedvetleníti a burokat, de azért el vannak szanva, hogy utolsó emberig harcolnak. Pretóriában szomorú viszonyok között ült össze a Volksraad, hogy a háboru további folytatásáról tanácskozzék.

H I R E K .

Rövid dalok.

I.

Május.

Tündéri május, lombot fakasztó,
Könnyű felőlőt szegre akasztó,
Légy ödvözölve:
Szívet fakasztó, emlék-marasztó . . .

Járok a korszón, szívembe' mámor:
Kacagva libben a lányka-tábor,
De szép az élet . . .
Félóra mulva — zuhog a zápor . . .

II.

Tudósok hete.

Urak és hölgyek, tudják-e mi a
Ha ünnepel az Akadémia? . . .
Nincs akkor ankett, nincs akkor bankett,
E szent intézet részvényes bank lett,
Megállapítják, hogy áll a mérleg,
Szépen lisztják a nyereséget.
Részvény szerint jut minden tag urra,
Több, mint angol jut egy árva burra.
Ekkor megnézik, hogy áll a lista,
Bejön egy pár új akadémista,
E díszes tisztet olyanoknak osztják
A kik tudják, hogy: hogy él az osztják
És a cseremiszt mit szokott enni . . .
De tulokosnak nem szabad lenni!
Urak és hölgyek, tudják-e mi a:
Igy ünnepel az akadémia . . .

Dyb.

* **Debreczen az országos statisztikában.** A m. kir. központi statisztikai hivatal «Havi Közleményeinek» most megjelent márczius havi füzetéből vesszük márczius hónap népesedéséről a következő adatokat: A magyar korona országában élve született 68.996 gyermek; halálozás 50.290 a népesség természetes szaporodása tehát 19.706. A házasságkötések összes száma a magyar korona országában márczius hónapban 6117. A megyék között a házasságkötések számaránya tekintetében Szilágy foglalja el az első helyet, az utolsót Árva. Városi törvényhatóságaink közül Debreczené az első, ahol 61 házasságot kötöttek, míg Székesfejervárott csak 3-at. A halandóság legnagyobb volt Erdélyben, a legkisebb volt a Dunántul.

* **Debreczen városa az olasz bor ellen.** Több helyről lehetett hallani a panaszt, mely az olasz bor nagymérvű behozatala ellen emeltetett, s a mely behozatal igen nyomasztólag hat a magyar bortermelésre. Versecz, Zala-

és Zemplénmegye egymásután irtak fel a képviselőházhoz, hogy a kereskedelmi szerződés megújításánál nagyobb vámmal nehezsítsék meg az olasz borok behozatalát, most Debreczen városa foglal állást ama feliratok kapcsán az olasz bor ellen. A város jog- és pénzügyi bizottsága ugyanis tegnap tárgyalta a fennjelölt megyék pártolására Debreczennek is megküldött feliratát s álláspontjában tovább ment. Messze van még a kereskedelmi szerződés megújítása, addig is védekezni kell az olasz bor ellen. A jog és pénzügyi bizottság ezért is azt javasolja a tanácsnak, hogy a törvényhatóság írjon fel a kereskedelemügyi miniszterhez s kérelmezze, hogy rendeleti uton gátolja meg az olasz borral elkötvetett félre vezetéseket s mondja ki, hogy olasz borok, ha azokat magyar borokkal vegyítik, akár palaczk, akár hordóban árusítatnak is, csak mint olasz borok — legyenek árusíthatók.

* **A berlini ünnep és a Vilmos huszárok.** A német trónörökös nagykorúsításának világra szóló ünnepén tudvalevőleg a városunkban állomásozó Vilmos huszárezred is küldött-sélegileg képviselve volt. Ez alkalommal az ezred több tisztje fényes kitüntetést kapott. — Leond báró ezredesi, a kivel a német trónörökös az esti diszebened barátságosan társalgott, a II-od osztályú vörös-sas renddel tüntették ki, azonkívül a trónörökös sajátkezű aláírását adta át neki emlékül. — Gróf Breda Viktor százados a III. oszt. vörös sasrendet kapta, gróf Széchenyi Viktor főhadnagy pedig szintén autogrammot kapott a trónörökösötől.

* **Debreczen a Diák Otthonért.** Hontmegye átiratban kereste meg Debreczen városát, hogy a Diák Otthon ügyét adakozásával segítse elő. A jog- és pénzügyi bizottság ez átirat kapcsán javasolja a városi tanácsnak, hogy a Diák otthon céljaira kétszáz koronát adjon.

* **Alaposság.** A «Magyarország» mai számában olvassuk a következő hírt:

— **Elfogott gyilkos.** Marádi Bálint szoboszlói illetőségű csavargó betöréses lopás és szándékos emberölés büntette miatt két év óta vád alá van helyezve, de ügyében a vértárgy-elést megtartani nem lehetett, mert Marádi két évvel ezelőtt eltűnt és azóta csavargó. Ez alatt a két év alatt a csendőrség és rendőrség üldözte Marádit folyton, de kézrekeríteni nem sikerült Marádi ez alatt a két év alatt valószínűsítős futóbeteg volt, fegyveresen járt és heteken mondogatta, hogy míg egy töltése lesz, addig nem fogják el. A anyai lakosok féltékben jöltartották, mikor hozzájuk bevetődött. Megtörtént az is, hogy az éhség által kényszerítve a mezőre járó asszonyoktól és gyermekektől erőszakkal elvette az ételt. A hatóságnak senki sem merete feljelenteni, mert mindenki feltöle. Tóth Mihály debreczeni rendőrbiztos régóta nyomoz Marádi után, egyszer-máskor a nyomában is volt már, de mindig kisiklott a kezei közül. A mult héten azonban sikerült kézrekeríteni.

A rendőr biztos ugyanis a mult héten bizalmas uton arról értesült, hogy Marádi Nagy-Ivánon tartózkodik. Elment tehát Nagy-Ivánra polgári ruhában ott kezdett nyomozni a betyár után. Nemsokára meg is találta egy kovácsműhely előtt és mire Marádi összeszedte magát, akkorra már a mellének volt szegve a forgópisztoly és le volt tartóztatva. Marádit nagyon meglepte a nem várt letartóztatás és kegyetlenül s idta magát, hogy vigyázóbb nem volt. Tóth Mihály rendőrbiztos erősen megvasalva vitte Debreczenbe Marádit és át is adta a kir. ügyésznek.

De legérdekesebb a dologban az, hogy Marádi két évi bujdosása alatt legtöbbször azokon a csendőrsőkön kerestett és kapott foglalkozást, a melyek az ő üldözésére felhiva voltak. Dolgozott a tiszaeörsi, nagylétei, diószegi, szalárdi, dorogi csendőrsőkön s ezek a csendőrsők a legjobb bizonyítványokat adták neki.

Erre a csendbiztosi világból merített hirre a következőket jegyezzük meg:

1. Marádi Bálint nem gyilkos, csak lopás miatt elítélt csavargó.

2. Tóth Mihály nevű rendőrbiztos Debreczenben nincs.

3. Marádi jelenleg is vagy a tiszaeörsi vagy a diószegi, vagy valamelyik más csendőrsőn foglalatokodik, a legjobb bizonyítvány elnyerésének reményében, mivel őt senki el nem fogta, az ügyészségre senki be nem szallította és végezetül

4. a ki ingadozik, hogy most már melyik tudósításnak adjon hitelt, menjen fel a debreczeni rendőrség büntügyi osztályához, a hol majd elmondják, hogy Marádi keresésére elindult ugyan egy lovasrendőr, de költség kiutalás részére nem eszközöltetvén, Szoboszló határából eredménytelenül visszatért.

* **A nőegylet közgyűlése.** A debreczeni jótékony nőegylet f. évi május hó 9 én d. u. 3 órakor évrendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megünyto. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárnok és számvizsgálók jelentése. 4. Második alelnök választása. 5. Titkár választása. 6. javaslat egy újabb árnyházi szabályzatra az intézet fejlesztésére való tekintettel. 7. Esetleges indítványok.

* **Tennys pályák a Nagyerdőn.** Több család foyamodoit engedélyért a városi tanácshoz, hogy a nagyerdőn lawn-tennis pályákat állíthassanak fel. — E kérelem ügyében tegnapi ülésén határozott a városi tanács megadván a kérvényezőknak az engedélyt a kérelmezett pályák felállításához. Így tehát a tanács engedélyez lawn-tennis pályákat, legalsbb olyan helyeken, a hol a közönségnek kényelmébe, vagy a köz forgalomba nem ütközik.

* **Julek százados temetése.** A hétfőn hirtelen elhunyt Julek százados temetése tegnap délután nagy részvét mellett folyt le. A temetésen megjelent a Vilmos huszárezred diszszazada és teljes tisztikara. A gyászmenetet a diszszazad nyitotta meg, utána a katonazenekar, majd egy koszorú halmazát emelő kocsi következett. Azután a papság [dr. Wollafka Nándor püspökkel, majd a díszes üveges gyász kocsi a virágkoszorúk és tisztijelvényekkel borított drága koporsóval. A halottas kocsi után haladtak a gyászolók és a debreczeni tisztikar tagjai, a méntelep altisztjei és a menetet sok ezer embertől körülvéve, hosszú kocsisor zárta be. A z elhunyt temetésén Debreczen város kitűnősége is megjelent s kísérté a halottat utolsó útjára a Szent-Anna utczai temetőbe.

* **A fővárosi Debreczeni Kör védnöke.** Budapesten, mint már többször megemlékeztünk róla, megalakult a Debreczeni kör, melynek célja a városunkból Bpstre kerülő polgárokat összetartani s egymás közötti gyakori érintkezést biztosítani. Ez a kör most azért foyamodott városukhoz, hogy a város fogadja el a kör védnökségét, engedje meg, hogy a pecsétein a város címerét használhasa s egyben részesítse állandó évi segélyben. A kérelem ügyét tegnap tárgyalta a város jog- és pénzügyi bizottsága s határozati javaslata abban kulminal, hogy a város fogadja el a kör védnökségét, adjon engedélyt a városi címer használatára s részesítse évenként száz korona segélyben a fővárosban működő «D e b r e c z e n i Kör»-t.

* **Tűzvizsgálat.** A hétfő délutáni tüzeset alkalmából a hivatalos tűzvizsgálatot tegnap eszközölte a ker. rendőrkapitányság, a melynek képviselőében Szombathy rendőrfogalmazó jelent meg P u b l i k Ernő tüzoltó parancsnok helyettesel s megállapították, hogy a 28 méter hosszú, 6 méter széles

csereppel fedett épület tetejét megsemmisítő tűz a padlásán keletkezett az istálló fölött s onnan csaptak ki a lángok legelőbb. A padon tiz-tizenkét köteg szena volt a K ö n i g honvéd huszár százados lovai számára, s valószínű, hogy az ott járó-kezők vigyázatlanságából keletkezett a tűz, mely M o l n á r Albert tulajdonosnak körülbelül 2400 korona kárt okozott. Az épület az összegig biztosítva volt.

* **A Debreczeni kerékpáros egyesület** által f. hó 16-án a városi színházban rendezendő hangversenynyel egybekötött nagyszabású műkedvelő előadásra jegyek L á s z l ó Albert ur könyv és papír kereskedésében f. hó 15-ig jegyezhetőek elő.

A f. hó 15-én déli 12 óráig előjegyzett, de ki nem váltott jegyek, ezen időn túl fenn nem tartatnak.

A páholyokra nézve megjegyezzük, hogy a földszinti páholyok közül még csak 3, az I-ső emeleti páholyok közül még csak 8 jegyezhető elő, az összes többi földszinti és I-ső emeleti páholy már előjegyeztek.

* **Botrány a bécsi egyetemen.** Bécsből jelentik, hogy az ottani egyetemen csunya botrány kerekedett tegnap délelőtt. A két új katolikus diakegyesület tagjai jelvényesen vonultak be az aulába, a mit nemzeti diákok provokálásnak tekintettek. Csakhamár olyan veszekedés támadt közöttük, aminek zaja a Ringstrassera is kiballatszott. Háromnegyed óra hosszáig tartott a dulakodás, ami azzal végződött, hogy a katolikus egyesületi diákokat kikergették az utcára.

* **Műkedvelő előadás a színházban.** A debreczeni kerékpáros egyesület május 16, fényes műkedvelő előadás rendez a színházban. Az előadás érdekességét növelni fogják a remek kiállítású tablók és a sikerültnek ígérkező hangversenyszámok. A műkedvelők M u r a i K á r o l y kedves vigjátékát, a „V i r á g f a k a J á s t” adják elő. Az előadásra a jegyek László Albert ur könyv és papírkereskedésében f. hó 15-ig jegyezhetőek elő. Folyó hó 15-én déli 12 óráig előjegyzett, de ki nem váltott jegyek ezen időn túl fenn nem tartatnak. A páholyokra nézve megjegyezzük, hogy a földszinti páholyok közül még csak 3, az I. emeleti páholyok közül még csak 8 jegyezhető elő, az összes többi földszinti és I. emeleti páholy már előjegyeztek.

* **A szikvizadó.** Debreczen város főszámvivője S z a b ó József, nemrégiben azt a javaslatot terjesztette a városi tanács elé, hogy határozzák el a szikvizadónak behozatalát. A tanács mielőtt foglalkozott volna a javaslattal, véleményezés céljából fkiadta a város jog és pénzügyi bizottságának.

Ez a bizottság tegnap délután Vecsey Imre tb. főjegyző elnöke alatt tartott ülésében foglalkozott a javaslattal. — A bizottság nincs ellene a szikvizadó behozásának, de megelőzőleg szerepelnie tiszta képet nyerni. — Ezért tehát azt javasolja a városi tanácsnak, hogy az egyes városoktól, ahol a szikvizadót már behozták, szereztessenek be a szükséges adatok: milyen fogyasztás mellett mennyibe kerül a kezelés s milyen e mellett a haszoneredmény.

* **Sértéstolvaj.** T u r ó c z i András bőszi börtényi lakos, ki már 1866-ban testi sértésért, 1870-ben vásári tolvajlásért 1—1 havi fogházra, 1873-ban lopásos orgazdaságért 3 évi börtönrre is volt ítélve. mult év okt. hó 13-ára virradólag B u s i István bőszi börtényi lakos bekerített és bezárt udvarára az I ő l magas kerítésen átmaszva 70 frt értékű két sértést ellopott. E tettéért tegnap számolt felele a törvényszék, mely B a r ó t h y Béla törvényszéki bíró elnöke alatt k é t é v i fegyházra ítélte. A vádlott, kit a jelis kriminálista, dr. O z o r y István jogakad. tanár

védezt — felebbezett, ugyszintég a királyi ügyész is.

* **Diszes esküvő** lesz e hó 17-én délután 4 órakor Debreczenben! Ekkor esküszik ugyanis örök hűséget Harstein Péter hajdumegyei nagybirtokos kedves és művelt leánya Riza kisasszony V e i n b e r g e r Lajosnak a váradi „Emilia malom” czég beltagjának.

* **Halott a Telegdében.** Az öreg, 66 éves virágos földmivelő ma reggel bejött székereken lányával és nejevel Debreczebe, hogy itt egy és más dolgot igazítsa. Szegény öreg bácsinak utolsó kocsizása volt. M'kor a Telegdi fűrdőnél jártak, leszállt az öreg, hogy bemegy és megfürdik, aztán majd találkozni a városban. Be is ment, de a gőzben egyszerre csak rosszul érezte magát s fájdalmas kiáltással holtan rogyott össze. Rögtön telefonáltak a rendőrségre és elszállították a hullát a kórházba.

* **A Vezuv kitörése.** Napolyból táviratozzák hogy a Vezuv kitörése, mely szombaton kezdődött és veszedelmesen növekszik minden oldalon elárasztja a hegyet s a gőzszikló pályaudvarát máris megrongálta.

* **Robbanás a Gellérthegyen.** Tegnapelőtt este tizenegy órakor végre megkezdtek a gellérthegyi sziklák robbantását. A veszedelmes munka éjszakánként tizenegy órától hajnali öt óráig tart. A közönség bizottságára való tekintettel erre az időre elzárják az utcákat a Ferencz József-hídtól a Döbrentey-terig.

* **Országos pinczér kongresszus.** A bpesti pinczerek mozgalmát indítottak az iránt, hogy a pinczéség képesítéshez legyen kötve. E célból egy országos kongresszust hívnak egybe, melynek feladata lesz a mozgalmat megindítani. A kongresszusra az összes magyarországi pinczér egyesületeket, kávé és vendéglős ipartársulatokat meghívják. A kongresszus előkészítő és szervező bizottságának megalakítása végett f. hó 8-án éjjel fel 1 órakor a Sabária kávéházban (Dohány-u. 40.) pinczér-gyűlést tartottak, a melyen egyúttal a pinczereket kizsákmányoló helykövetítő ügynökök elleni mozgalmáról is tanácskoztak.

* **Harc a csempészekkel.** A vasárnapról hétfőre virradó éjszakán véres harcot vívott a magyar vámórség néhány szerb csempészrel. A szkellai vámállomás őrei észre vették, hogy a szerb partról csónakot közeledik a Dunán a Cserna torkolata felé, a mire elrejtöztek a bokrokban. Rövid idő múlva 3 szerb partra akart szállani az uj vágóhíd közelében. A vámőrök erre odarohantak s el akarták őket fogni. Az egyik szerb megszökött, a másik kettő pedig vissza akart evezni. A vámfelügyelő beugrott a csempészek csónakjába, a mire elkezdett küzdelem támadt közöttük. A két szerb végre is legyőzte a vámfelügyelőt s a Dunába dobta. A parton levő vámőrök látván a veszedelmet, a csónakra löttek. Az egyik szerb mellén találva, holtan rogyott össze, a másik pedig kegelemért esedezett. A vámőrök elfogták a csónakot és a csempészt. A csónakban 5 mm. fris disznóhúst találtak.

* **Értesítés.** Értesítettik a n. é. közönség, hogy Debreczen sz. kir. város házipénztárának 1899. évi zárszámadása a város számvivői hivatalánál az 1900. é. május 5-ik napjától kezdve 15 napi közszemlére kitétetett, ahol is az a hivatalos órák alatt megtekinthető s az ellen a névtelen észrevételek az 1886. XXI. tc. 17. §-a értelmében a f. é. május havi rendes közgyűlés napját 5 nappal megelőzőleg a városi tanácshoz adhatók be.

* **Dr. Békés Sándor** ügyvédi irodáját Piacz-utca 44. sz. házba (Dr. Ujfaluzy-féle ház) helyezte át.

* **A vasutasok fizetés rendezése.** — A m. kir. államvasutak hivatalnokait érdeklő nagy fontosságú reformtervezet van előkészületben, mely a vasutasok fizetésrendezéséről szól, a mely valószínűleg már folyó év-julius hó 1-én de legkésőbb az 1901. évi január 1-én lépne életbe. A vasutasok fizetésrendezésének kérdésével az államvasutak igazgatósága már évek óta foglalkozik s ezt a Baross idejében kiadott szolgálati rendtartás és illetmény-zabályzat megfelelő átmozgása mellett, szóval egy új szolgálati rendtartás keretében szándékszik megvalósítani. Az új szolgálati rendtartás és illetmény-zabályzat teljesen kidolgozott javaslat alakjában már a kereskedelmi miniszter előtt fekszik annak életbe léptetése valóban csak rövid idő kérdése lehet. A javaslat szerint az eddigi 600 és 700 forintos fizetési osztályok teljesen megszűnnek s a hivatalnokok legkisebb fizetése 800 frton kezdődik. A kezdő fizetésnek ezen összegben történt megállapítása a megdrágult megélhetési viszonyok mellett feltétlenül helyes és méltányos, sőt egyenesen törvényes alappal bír. A foglalási törvény ugyanis a hivatalnokok fizetésénél le nem foglalhatók létminimumot szintén 800 frtra szabja meg s így az államnak ennél kisebb fizetésű hivatalnokot tulajdonképp eddig sem lett volna szabad alkalmazni. A 800 frtos kezdő fizetés alapján természetesen egész a felügyelői rangig (II rangfokozat) minden fizetési osztály 200 frtos emelkedést nyer s ebből kifolyólag p. o. az ellenőri rang 1200 frt helyett 1400-nal, a főhivatalnokok 1600 frt helyett 1800-nal s a felügyelői rang 2200 frt helyett 2400 frtnál kezdődik.

* **Már 3 huzáson át** nem huzták ki a következő és náam eredeti arban kapható osztály sorsjegyeket: 13998, 14000, 14100, 14098, 14099, 21299, 21300, 25001, 38679, 80, 81, 39093, 94, 95, 96, 97, 39107, 8, 9, 10, 43823, 24, 25, 26, 44430, 31, 33, 34, 64790, 91, 65945, 66702, 3, 5, 66727, 77971, 87806, 90423, 24, 90461, 99799, 99899.

Tisztelettel Schwartz Dániel a Bika-száló épületében.

Munkácsy a ravatalon.

Valóságos nemzeti zarándoklás indult tegnap meg Munkácsy Mihály ravatalához. A városi Műcsarnok gyászpompájával szinte meglepte a közönséget, mely reggel 8 órakor nagy tömegekben vonult ki, hogy lerója a kegyelet adóját a nagy mester emléke iránt. A Műcsarnok előtt óriási fekete katalfalkállott. A gulaszerű építményen nyugodott a hatalmas római szarkofág, amelyet klasszikus régi emlék után, három nap alatt gipszből mintáztak Stróbi Alajos és Fadrusz János szobrászok.

A szarkofág fehér színe megkapó ellentétben van a katalfalk fekete zord kül-ejével. A szarkofág négy sarkán aranyos edényekben áldozati lángok égnek. Ezek az edények hű masolata az Attila kincseként a Nemzeti Múzeumban őrzött híres műkincseknek. A katalfalk előreszen gyászfátyollal letakarva aranykeretben látható Munkácsy Mihálynak dombormívű mellkepe.

A Műcsarnok lépcsőfelfáratánál két oldalt triposzokban eg az áldozati láng. A főhomlokzat oszlopcsarnoka fekete drapériával van bevonva.

A gyászjelentések.

Munkácsy Mihály haláláról a következő gyászjelentéseket kaptuk. Az elsőt a gyászoló családja adta ki. Így szól:

Alulírottak a pótolhatatlan vesztéség lesújtó érzetében mely fájdalommal jelentik, hogy a felejtethetlen férj, a jó testvér s szeretett rokon, hazájának idegenben is hű fia s a magyar művészet láng lelkű mestere

Munkácsy Mihály

az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat és a Nemzeti Szalon tiszteleti tagja, a bécsi, berlini, stockholmi, madridi és antwerpeni festő-akadémiák tagja, Budapest székesfővárosa és Munkács városa diszpolgára, a Pro Litteris et Artibus tulajdonosa, a Szent István-rend kiskeresztese, a III. oszt. vaskorona-rend tulajdonosa, a Ferencz József-rend lovagja, a francia becület-rend, — a svéd Eszaki

csillag rend és a bajor Szent Mihály-rend C o m m e n d e u r - j e — stb. stb.

ez évi május hónap elsején, a magyar művészet dicsőségének szentelt élete 56-dik esztendejében Bonn mellett, az endenichi szanatóriumban elhunyt.

A nagy halottat e hónap 9-én, szerdán délután 3 és fél óraker, a katolikus egyház szertartásával kísérik a Mücsarnokból utolsó útján örök nyugalomra.

Az engesztelő szent miseáldozat e hónap 10-én, csütörtökön délelőtt 10 óraker fog a terevárosi plebania templomban az Urnak bemutatni.

Az örök béke és el nem muló emlékezet legyen a drága halott porain.

Budapest, 1900 május 7-én.

Özvegy Munkácsy Mihályné Papier-Valerius Cecília az elhunyt felesége. Testvere: Munkácsy Emil, és ennek gyermekei Sandor, Mariska Pölczel Dezsóné és Emilia Boros Samuné. Nagynénje és nevelőanyja özvegy Reök Istvánné és gyermekei Iván, Iona Zsilinszky Mihályné és Erzsike Dirner Gusztavné. Anyósa: Özvegy Papier-Valerius Károlyné. Szóznője: Özvegy Papier-Hamiltonné és gyermekei Clara, Charles, Cecil, Flory, Miska. Sógora: Iges Róbert és gyermekei: Walther és Cecil. Nagybátyja: Reök Antal és leánya Etelka özv. Schmidtne. Unokatestvérei Reök Sarolta, Reök Gyula, Iona, Gabriella, Eötvös Pálné és az összes Reök, Schmidt, Hoffmann és Koós rokonság.

A Nemzeti Szalon a következő jelentésben tudatja disztagjaoak elhunytát. A magyar nemzet országos gyászában hazafiai bánattal és mély megindulással vesz részt a Nemzeti Szalon, mint művészi egyesület, mert az elhunyt **Munkácsy Mihály** mesterben nemcsak a nagy magyar művészt, hanem a Nemzeti Szalonnak disztagját is siratja. Művészetünk szentélyében kettéreped a legdiszesebb kárpit s a mi szívünkben csak ürt és szomorúságot hagyott hátra. Ez volt az első bánat, amit amit nekünk okozott, mert hiszen tüneményes életével csak fényt árasztott hazánkra, csak dicsőséget művészetünkre. Endenichben, távol az anyaföldtől, amelyet annyira szeretett, s amelynek költészetét vette bele minden esztendőjébe, május hónapban, a tavaszi virágzás hónapjában hervadt el ez a nagy szív, amelyben egy örök tavasz színei és virágai éltek. E szívből merítette művészetének összes kincsét, azért lett halhatatlan minden érzése és gondolata. Május 2-ika gyásznapja lesz kultur históriánknak. E szomorú napon a mester elborult lángelmeje vegkepp kilobbant, hogy a févdi faldalmakban és szervenéseken megtisztult lelke végére érjen az ő nehéz Golgothájának. A nemzet halála pedig visszahozta kihűlt testét az idegenből, hogy egy ország könnyei öntözze ráva alát s porladó teteme nyugodjék közöttünk az anya földben mindörökké. Legyen édes neki a pihenés, könnyű a föld, amelyben szentelt hamvai, ami drága hazánk porával elvegyűnek. Szelleme pedig örökké jár felettünk és ez az elköltözött lélek ihlesse a nemzeti munkában nagy alkotásokra a magyar művészetet. Az örök világosság mely után epedő lelke mindig sóvárgott, fenyéskedjék neki örökké!

Színház.

A baba. Tegnap este közepes ház előtt került színre **A baba.** K a l l a i Lujza volt az est hőse, ki egyik legkedvesebb, legkiválóbb szerepében játszott, a novicius szerepében. Bár még ma is fellép a Szulamithban, a közönség a tegnapi estét használta fel arra, hogy kedves művésznője iránt kifejezze azt a szeretetet melylyel iránta viseltetik. A debreceni közönség nevében diszes ezüst koszorút és gyönyörű virágáldozatot adtak a neki. A legszebb elismerés volt ez, az arra legérdemesebbnek. **S a r o s i** Paula játszott a czimszerepet, ő is kapott hatalmas babérkoszorút. A többi szereplők általában a régiak voltak de öszevágó jó előadást nem mutattak be.

IRODALOM.

Erős szüzek. Frida. Irta Marcel Prévost Fordította Gábor Ignác. Marcel Prévost, a francziáknak e dédelgetett és gyorsan világhírűvé vált írója, meggyőző tanúbizonyságát adta ez új, nagyszabású regényével, hogy híret, kedveltségét nemcsak themái szenzációs voltának, köszönheti, hanem igazi, nagy írói kvalitásoknak. A század vége egyik legfontosabb mozgalmanak, a feministikus törekvések problémáját tárgyalja benne, tárgyalja az igazi regényíró módjára, ki ügyel arra, hogy alakjai ne váljanak absztrakt eszméknek testetlen hordozóivá. Szüzeket rajzol, kik minden erejüket és idejüket az új tan diadalra segítségére szentelik, de a nélkül, hogy megegyeznének nők lenni. És épen ez a tragikumok. Ez valik rajuk nézve a szenvedések kiapadhatatlan forrásává, üzzé, mely égeti, emészt, de mégis tisztítja, megvédi őket. Frida és Lea akét nővér, kik egészen egygyéforrtak a szeretetben, kik életüket az eszmének, a nő teljes felszabadításának szánták, a legnagyobb leigázónak, a szerelemnek lesznek rabjaivá. Egy férfit szeretnek, Frida titokban, némán, Lea boldogan, megértve. De e boldogság röpke és muló, a hogy Lea megérzi, hogy érzelmeit érzéki láng hevíti át, megborzad és menekül, hogy csakis hivatásának éljen. A munka láza emészt, sorvasztja, de igazi boldogságot nem nyújt neki, és mikor az ifju ki elől menekült, újra szemben áll vele, és beszél neki az igaz egészséges szerelemről, már-már megtántorodik. Mikor megtudja, hogy e férfi is csak férfi, olyan, mint sok más, mert csak szívet őrizte meg számára, és hogy a gyönyört, a melyet neki ígér, ő maga már élvezte, egyszerű felébred benne az apostol, és örökre elutasítja magától az imádotat. Örökre, mert ő is egyoldaluan fogja fel a házastársak szabadságát, mert nem ismeri el és nem fogja fel a nő és férfi teljes egyenlőségét. És marad az, a mi a nővére erős szüz, ki küzd magaert, és ezernyi nővéreert. Az intézetnek színi magat, melyet kiváló feminista hölgyek alapítottak, hogy igazi független, szabad nőket neveljenek benne. Ez alapítók és vezetőik, elükön, a nagytudású és ugszólván csak az eszmében élő Pirnitzel, megannyi remekei a jellemző-tehetségek. A magában is érdekesítő főcselekményt érdekesebb érdekesebb epizódok tarkítják, melyek világot vetnek London életére, az angol nevelési mozgalmaira is a mellett olyan tiszta, világos képét nyújtják az egész feminista mozgalom keletkezésének, mai állásának, elterjedtségének és pszichológiájának, mint a milyent semminemű tudományos könyv. Ha meg megemlítjük, hogy Prévost briliáns stílusának szépségeit Gábor Ignác nagy bravurral tükrözteti vissza, és hogy a képes borítékú 3 kötetes regény árát mindössze 3 koronára szabta meg az Athenaeum, meg vagyunk győződve, hogy a magyar közönség és elsősorban a magyar nőközönség épen úgy fogja szeretni ezt a könyvet, mint a szerző honfitársai a francziák.

A Magyar Művészet, ez a rendkívül diszes és tartalmas művészeti, szépirodalmi és kritikai képes havi folyóirat, melynek főmunkatársa Beniczkyne Bajza Lenke, szerkesztője Cs. Szabó Kálmán, harmadik száma megjelent, betartva programját, melyet kiűzött. Ügybuzgó harczosa a magyar művészetnek, a melyet írásban és kepekben bemutat. Mostani számában több mint harmincz gyönyörű reprodukció van, melyek a mostani tavaszi tarlatról készültek s így bemutatja különösen sok képen Klein Miksa, az idegenbe szakadt nagy művésznök munkáit és őt magát a műtermében, ugyszinten Tornai Gyulát a kirkól igen érdekes feljegyzéseket közöl. — Ezenkívül tizenkét más művésznök festményeit is közli. A tavaszi tarlatról dr. Nyári Sándor, az Eszterházy-keptár őre, műegyetemi tanár irt terjedelmes kritikát, elbeszélést Jakab Ödön Tornai Gyuláné, dr. Várdi Antal, verset Somló Sándor, párisi levelet dr. Falk Zsigmond. — Beniczkyne Bajza Lenke folytatja Hanna czimű regényét; a Sudermán: Jolán esküvője czimű regény (fordította Hann Peppi) befejeződik. — Hosszas ismertetés és kritika van művészetről színházról, irodalomról.

E rendkívül diszes lap előfizetési ára egy évre 12 korona, félévre 6 korona, egy szám ára 1 korona. Előfizetni a kiadóhivatálnál lehet: (Pesti könyvnyomda részvénytársaságnál, Hold-utca 7.) Kapható valamennyi könyveskereskedésben.

KÖZGAZDASÁG.

A jövő vámpolitikája és a mezőgazdaság.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége vasárnap délelőtt a Köztelek nagyteremben gróf D e s s e w f f y Aurél előklete alatt tartott rendkívüli közgyűlésen hozta meg vám- és kereskedelempolitikai határozatát, kifejezván azokban a mezőgazdaság képviselőit érdekes körök kívánságait, óhajait és követeléseit a vám- és kereskedelmi politika intézésére, amikor ezek a kérdések ugy Ausztriával, — mint a külfölddel szemben aktívalissá váltak. Nem megyünk a gyűlés menetének részletes leírásába, csak a teljes szövegében a szövetségi naggyűlés által elfogadott határozatot közöljük:

1. A Németország és Ausztria-Magyarország által kezdeményezett s 1892-ben életbe lépett tarifális kereskedelmi szerződések a monarchia és Magyarország gazdasági fejlődésére, de különösen mezőgazdaságára hátrányosan hatottak.

2. A tarifális kereskedelmi szerződések karos kihatását növelte, a monarchiánk által követett vámpolitika, amely a mezőgazdasági termelés fokozottabb védelmének szükségességével nem számolt s a hazai termelés a monarchia piacain is kénytelen volt a keleti és tengerentúli államok nyersterményeivel versenyezni.

3. Ezen tapasztalatok meggyőzték arról, hogy főleg miután a védvamos irányzat világ szerte erősödik, át kell tennünk a nyerstermelés tényleges hatályos védelmére, amely nem kizárólag a kereskedelmi forgalom emelkedésére, hanem a hazai munka és termelés hatóságos védelmére, a hazai fogyasztás emelésére és a hazai termelés részére való biztosítására helyez sulyt.

4. Miután mai kereskedelmi szerződéseink e követelménynek meg nem felelnek, összes kereskedelmi szerződéseink 1903-ra fölmondandók.

5. A kereskedelmi szerződések kötését a jövőben is kívánatosnak tartjuk a következő elvek szem előtt tartásával:

a) A kereskedelmi szerződések rövid lejáratú kötéssenek,

b) A kereskedelmi szerződésekben legalább Magyarországra nézve kikötéssék, hogy a szerződő másik fél területen működő kereskedelmi és biztosító társaságok, pénzintézetek nálunk földbirtokot tulajdonol meg nem szerethetnek jelzálogintézetek kivételével, ha a vétel bekebelezett követeléseik behajtásáira irányul; szövetkezetek egyáltalán nem is működhetnek, idegen honpolgárok pedig a viszonyosság elvén teljes jogvédelemben részesülnek ugyan, de földbirtokszerzésük bizonyos mértékben korlátozandó.

c) Németországgal, Svájcczal és Franciaországgal állategészségügyi egyezmények kötéssenek, amelyek állatkivitelünket tényleg lehetővé is teszik.

d) Állati és növényi betegségek behurczolásának veszélye esetén a behozatal és átvitel időlegesen korlátozható, sőt beszüntethető legyen.

6. A jövőben követendő kereskedelmi szerződéseknel mellőzendőnek tartjuk:

a) a legtöbb kedvezmény elvének mai értelemben való alkalmazását úgy, hogy a legtöbb kedvezmény minden egyes kereskedelmi szerződésben külön megnevezett termények vámtételeinél nyerjen alkalmazást, míg a külön meg nem nevezett termények behozatalánál az egyik államnak adott vámenegedmény csakis legalább egyenértékű vámenegedmény ellenében terjesztéssék ki egy másik államra;

b) határfogalmi kedvezményük ürügy alatt bármely államnak oly, a vámvédőjelmét csökkentő vámkedvezmények engedélyezését,

mint aminőt ma az olasz bor- és a szerb gabona-, bor és állatbehozatal élvez ;

c) a külföldi áruk és terményeknek a vámvédelmet megkerülő vámmentes raktározását, mely csakis tranzit-árúknál és terményeknél átrakodás czéljából is így rövid, csakis az átrakodás munkájára szükséges időre engedélyezhető ;

d) állategészségügyi egyezmények kötését a keleti államokkal s illetve ugy állategészségügyi, mint kiviteli érdekeink szempontjából szükségesnek tartjuk a keleti államok állatbehozatalának beállítását.

7. A kereskedelmi szerződéses tárgyalások megindításával egyidejűleg, nemzetközi megállapodás létesítését kívánatosnak tartjuk a következő kérdésekben :

a) a nemzetközi forgalomban fontosabb államok vámtarifái rendszerének egyenlő alapon való kidolgozása tekintetében ;

b) a tengerentúli államok versenyének korlátozása czéljából a középeurópai államok között egy vámunió létesítése s illetve a tengerentúli és keleti államok versenyével szemben differenciális vámok föllátása tekintetében ;

c) a nemzetközi spekulációnak a gaboná-árak alakítására gyakorolt káros befolyásának megszüntetése czéljából, a gabonatorzsdék egyöntetű szabályozása tekintetében oly alapon, hogy a fedezetlen határidős üzleteltitások.

8. Kereskedelmi viszonyaink rendezésének alapját a vámtarifa kepezvén, ebben a hazai munka és termelés védelmét ugy véljük érvényesíteni, ha gondos tanulmányozás után és az érdekelt termelési körök meghallgatásával, mindazon ipari cikkekre és mezőgazdasági termékekre, melyek termelése és részükre a hazai fogyasztás föltétlen biztosítása kiváló fontossággal bír, a vámtarifában minimum alvám tételre állapítottak meg, amelyek a kereskedelmi szerződési tárgyalások alkalmával le nem szállíthatók s amelyek a külföldi versenyt az illető terményekben hazai piacainktól távol tartják. A minimális vámtarifa mezőgazdasági vámtételei közül azokra nézve, amelyeket a velünk szerződő nyugati államok velünk szemben meg nem kötnek, a tarifális autonómia fent tartandó. A fontosab termelésüket védő minimál vámtarifa mellett egy lehetőleg nagy vámtételeket tartalmazó és az egész behozatali forgalomra kiterjedő általános vámtarifa volna kidolgozandó, amely a kereskedelmi szerződések kötésénél alkudozasok alapját kepezné.

9. A vámtarifa külön magassabb vámmal terhelje az idegen vámterületeken át felénk irányuló forgalmat, hogy közvetlen összeköttetéseinket gyarapítsuk.

10. Az új vámtarifával kapcsolatosan új, a régi törvényeket és rendeleteket hatályon kívül helyező vámtörvény alkotandó, amely szintén számol a hazai termelés védelme szükségességével s ez alapon :

a) a kikészítési eljárás mezőgazdasági terményeknél ejtse el a egyéb nyerste-remények és félgyártmányoknál is csak annyiban engedélyezze, amennyiben iparunk ez irányu szükségletét a monarchia termelése nem fődözi, vagy remélhetőleg nem is fődözheti ;

b) a vámhitelezést általában, de különösen mezőgazdasági termények behozatalánál föltétlenül szüntesse be.

11. Az 1903 ig megújítandó vám-és kereskedelmi szövetségről szóló egyezményben kölcsönös megállapodás alapján kötelezn magát a két kormány arra, hogy :

a) a kartelek működését közös elveken nyugvó törvényhozási szabályozással állami fölügyelet és állandó ellenőrzés alá helyezi ;

b) közös megegyezés létesítendő, hogy ha akár Ausztria, akár Magyarország kormánya a közös vámterületre valamely élő állat vagy növény, vagy ezek terményei behozatalát ragadós betegség behurcolásának veszélye vagy egyébként kártékony anyagoknak vagy hamisítványoknak behozatalát vagy átvitelét beállítani szükségesnek tartja, akkor a másik fél kormán, a ehhez hozzájárulni tartozik,

c) a tranzitáló forgalmat nem részesítik nagyobb szállítási kedvezményben, mint belföldi termények kivitelét s nyerste-remény kivitelüknek közvetlen tarifákat biztosítanak ;

d) a gabonatorzsdék a spekulációt kizáró szabályozásában akkor is megegyeznek, ha esetleg nemzetközi megegyezés alapján annak szabályozása nem volna kivethető.

12. Ha Ausztriával legkésőbb 1902-ig nem sikerülne olyan vámtarifában megállapodni általában a kereskedelmi szerződések kötésénél és a vámkezelésnél egy új vámpolitikai irányzat követését biztosítani, amely

a) különösen a magyar mezőgazdasági termelések fokozottabb védelmet biztosít, amely

b) az idegen versenyt a terményekben hazai s illetve a monarchia piaciról kizárja s amely

c) a monarchia gazdasági érdekeinek istápolását nem az ipar és mezőgazdaság érdekeinek a kereskedelmi forgalom növelésért való kölcsönös feláldozásában, hanem ezen termelési érdekek kölcsönös és eredményes védelmében találja ;

ugy az 1907. évben a vám és kereskedelmi szövetség megújítását Magyarország részéről mellőzendőnek tartjuk s illetve előnyösebbnek, ha nemzetközi kereskedelmünket és forgalmunkat 1907-től kezdődőleg Ausztriától függetlenül, önálló alapon rendezzük az egyes államokkal ; amiből folyólag 1903. évet követőleg, az 1899. évi XXX törvény cikk rendelkezésének megfelelőleg, új kereskedelmi szerződések, a gazdasági közösség alapján csakis 1907-ig köthetők.

Nyilt-tér.

„MARGIT“ GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kitűnő hatása a **légutak s tüdőhurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén ; tüdővészeseknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-víz“** megbecsülhetetlen szolgálatot tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást latni fölé a **gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg** azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A húgsavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a **hólyag hurutos bántalmainál, a kő- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvostanára, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszívesebben használják, előnyt adnak a „Margit“-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek föltt.**

MINTIVOVIZ
kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borviz általános kedveltsége örvend.
Főraktár : **ÉDESKUTY L.**

ás ányv viz nagy kereskedés
cs. és ki. udvari szállító BUDAPESTEN.
Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Tavaszi Ujdonságok !!

Kardos László

nagyraktáraiban, Kossuth-utca.

Nevezetesen :

Mosó női ruhaszövetek

a legszebb színekben ajour és sűrű szövéssel

Darabos és futószőnyegek

minden faja,

Szőnyegmaradékok

5—10—15 méteres darabokban igen olcsón adatnak el. Viaszos padló parket valódi Linoleum, Bőrvászon butorbehuzásra.

A t. közönség csupán széttelintés czéljából is szívesen láttatik.

Előnyösen ismert kitűnő gyártmányu

stiriai lódent

dívat kelméket, fekete és kék kelméket tartós minőségben, férfi öltönyökre, szállít :

Kastner és Öhler cég

posztó osztálya, Grác.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

131 v. k. szám.
1900

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. járásbiróságnak V. 88/2-1900 számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Hajdu István konyári lakos részére Biró János és társai konyári lakosoktól 400 kor. tőke, ennek 1900. évi január hó 25. napjától számítandó 0% kamatai és eddig összesen 101 kor. 50 fil. perköltség erejéig 1900. évi márczius hó 5-én bíróság lefoglalt és 2580 koronára becsült szobabutorok, cséplőgarnitur, tengeri stb. ingóságok 1900. évi május hó 15-én délután 3 órakor kezdetét veendő és Konyáron alperesek lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Derecskén, 1900. évi apr. hó 20-án.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

Üzleti könyvek,

csinos kiállításban, erős kötésben, igen jutányosan kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

Bächer Rudolf

cs. és kir. szab.

eke-gyára.

Debreczen és Hajdumegye képviselője

KLEIN JAKAB

Piacz-utca 26. sz., a főtőzsde udvarán.

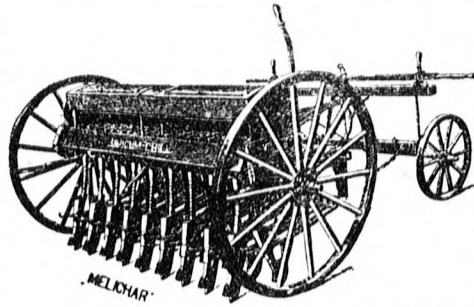
Melichar Ferencz

cs. és kir. szab.

vetőgép-gyára.

Minden fajta 7, 8, 10 számú Sack-rendszerü, különféle két barázdás ekék, egészen aczélból készített egyes **eketestek**, fűkaszálló, **Hollingsvorth** és **Globe** szénagyűjtő, eredeti amer. planet jr. kukoriczaka, **szezska** és répvágó minden nagyságban, **Backer-rosta**, konkolyozó szőlőprés és szőlőzuzó, ezenkívül

itt fel nem sorolt minden gazdasági gépeket és eszközöket tartok állandóan raktáron.

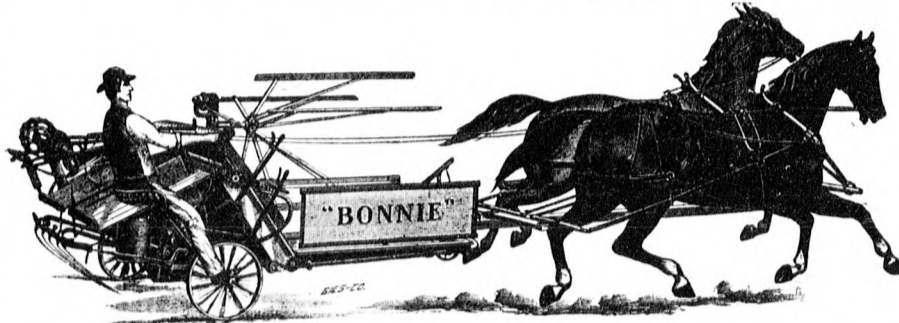
Az
„Unikum-Drill“

a világ legjobb vetőgépe.

Raktáron

12, 14, 16, 18, 20 egész 30 sorosig

4"—4 1/2" sortávolságban.

Kérem a gazdaközönség azon szives pártfogását, amelyben ez ideig is részesített

kiváló tisztelettel

Klein Jakab,

Piacz-utca 26. sz., a főtőzsde udvarán.

Az első osztály

Huzása már május 17. és 18-án.

A MAGYAR KIR. SZAB.

OSZTÁLYSORSJÁTÉKNAKrészünkről eladásra kerülő **eredeti** sorsjegyei egyttal a**A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK VÁLTÓÜZLETÉNEK**

(Részvénytőkéje: 30 millió kor. — Tartalékalaptőke: 25 millió kor.)

cségnyomásával, valamint a mi bélyegzőnkkel is el vannak látva, mi által a rendes és előzékeny lebonyolítás tekintetében a **legnagyobb biztonságot** nyújtjuk.

A fentvezett intézettől származó sorsjegyekre esett eddig

mindig a legtöbb nyeremény.

A jövő sorsjáték egymásután következő 6 osztályában 100.000 sorsjegy közül 50.000 darab, vagyis a fele **13 millió koronával** készpénzben sorsoltatik ki. A **legnagyobb nyeremény** szerencsés esetben **egy millió korona.**

Az I. osztályu eredeti sorsjegy árai:

1 egész sorsjegy	12.— kor.	1 negyed sorsjegy	3.— kor.
1 fel sorsjegy	6.— kor.	1 nyolcad sorsjegy	1 1/2 kor.

Játékterveket és huzási lajstromokat pontosan küldünk. — A megbizásokat mielőbb kérjük.

Takarék és Hitelintézet részv. társ. Debreczen.

Ő császári és apostoli királyi felségének legfelsőbb rendeletére.**XXXIII. es. királyi államsorsjáték**

a birodalom inneni részének jótékony ezéljaira.

Ezen Ausztriában egyedüli törvényesen engedélyezett

pénzsorsjáték

16.514 készpénzbeli főnyereményeket tartalmaz, 410.200 korona összértékben.

A főnyeremény

200.000 koronát tesz.

A huzás visszavonhatlanul 1900. évi június hó 7-én történik.

Egy sorsjegyek ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók: Az államsorsjátékok osztályánál Bécsben, I., Riemergasse 7, lottógyűjteményekben, dohánytőzsdeknél, adó-, posta-, távirda- és vasuti hivatalokban, váltóüzletekben stb. Játéktervek sorsjeggyevők számára ingyen.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek át.

A cs. kir. lottójövedéki igazgatóságtól.

Államsorsjátékok osztálya.

A Szent-Anna-utcán

egy jó karban levő

ház

a piacz közvetlen közelében, mely 700 frtot jövedelmez, mérsékelt áron, jó feltételek mellett **eladó.**

Értekezhetni;

Turai Farkasnál.**ÚJ ÜZLET.**

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a helybeli piaczon, **Simonffy-utca 2-ik sz. a. (városi bérház)** egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

damasztáru, vászon

és

kész fehérneműüzletet nyitottam.

Azon körülmény, hogy az Első eperjesi len- és damaszt műszövőde képviselőjét elnyerni szerencsés voltam, azon kellemes helyzetbe juttat, hogy a n. é. közönség kívánalmainak a legjutányosabb és legpontosabb kiszolgálás által mindenkör a legjobban megfelelhettek.

Biztosítom a n. é. közönséget már eleve is a legjobb, legpontosabb és legszolidabb kiszolgálásról számos látogatásáért esedezve maradok

kiváló tisztelettel

Schwarz Victor,

damaszt, vászon, és kész fehérnemű üzlete Debreczen,

Simonffy-utca 2-ik szám, (városi bérház.)

Nyomatott Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.